

Letnik VII., St. 8

Augst 1962

POZIV SLOVENCEM

Slovensko društvo v Melbournu Vas vabi in poziva, da postanete njegovi člani in podporniki.

Seje, da pozabimo na vse razlike in osebne prepirje in sodelujemo za slovensko stvar, za ponos Slovenije in avtoštven doprinos avstralski skupnosti. Novi odbor, ki ima osebnih in političnih nasprotij do nobenega tu zivecega Slovence, ki ne dobiva ukazov ne iz domovine in niti iz tujine, se samostojen v svojem odločjanju, se trudi samo za enec oživljati in nadaljevati slovenske kulturne in narodne tradicije, povedati Avstraliji, da smo Slovenci samostojen na v skupnosti Jugoslavije, pomagati rojakom se vziveti v razmere in prispevati slovenski delez prihodnosti Avstralije, ki nas je gostoljubno sprejela pod svoje okrilje.

Vsekakdo, ki postane član, je popolnoma svoboden pri izbiri utičnega in verskega mišljenja, kajti društvo ni niti verska ali politična organizacija, temveč kulturna in socialna zveza Slovencov v Melbournu.

Od Vas želimo samo, da nas moralno podprete pri vseh dogodkih in prireditvah, da svoje otroke spomnite, da je slovenskega rodu, da se udeležujete kulturnih in društvenih prireditv in s tem ohranjate svoje slovenstvo in da nam boste moralno ali osebno pri društvenem delu, v kolikor vas to dovoljuje. Da lahko to storite, je najbolje, da se včelite. Letna članarina je samo 30 šilingov za samske ter £2/-/- družine. Za to vsoto imate prost vstop na eno ali dve članski, okrog 30% popusta pri društvenih izletih, ki so prekosti v povrhu tega boste mesečno dobivali zastonj društveno glasilo VESTNIK, ki vas bo obveščal o kulturnih ter športnih dogodkih v domovini in Slovencih razrešenimi po svetu; da ne govorite državnih novicah tu med nami in med Slovenci v Avstraliji. Nobenih sitnosti ni za vstop, sprojem je enostaven. Dobrodoši boste v društvo, če se čutite predvsem Slovenci in Avstraljeni. Članji društva so različnih naziranj politike in vendar smo našli podlago za slovesko, narodno sodelovanje in ta podlaga ne nasati svojih političnih preričanj v delo društva.

Če želite podrobnejša pojasnila o delu in načinu, preberite besedilo na notranjih straneh toga člena, se ni dovoljno, se lahko obrnite na vsakega člana, ki pa posti na naslov društva.

Ni pozabite, da so drugi narodi spoštovani v Avstraljsko javnostjo, mi pa se šele uveljavljamo, če nam boste pomagali, bomo hitreje do svoje mesto.

Pomnimo se pa svojega rodu in narodnih rodov, pomnimo se kraja odkoder izhaja naš podzemni da smo Slovenci, zato umimo se Slovenia!

Z NOVIM LETOM, NOVI ČASOPIS?

Ali bolje povedano — iz starega že znanega VESTNIKA naj nastane nov VESTNIK, mesecnik kot do zdaj, mogoče pa celo štirinajst-dnevnik in tiskan seveda, kakor je vsak pravi časopis; zato razpisujemo

TISKOVNI SKLAD,

ki je namenjen izboljšavi tiska in urejanja ter sprememb iz društvenega lista v

list vseh Slovencev v Avstraliji.

Zato prosimo posameznike in slovenska društva, da nas materialno in moralno podprejo, s tem, da darujejo za sklad. Novi list Vas bo objektivno obveščal o dogodkih doma in med Slovenci po svetu, posebno v Melbournu in celi Avstraliji. Nudil Vam bo raznovrstno zabavo in resno čtivo.

Potrebni smo posvetnega informativnega lista, ki Vas bo obveščal o vseh dogajanjih iz slovenskega življenja, tudi športa, resno, stvarno, brez šovinizma ali politične pripadnosti — tako kot imajo drugi narodi tu v Avstraliji!

Dokler se list ne postavi na lastne noge, bo vsako delo pri listu neplačano. V kolikor ne bomo dobili dovolj darov v sklad, Slovensko društvo v Melbournu Vam jamči, da dobite darovnjen.

List bo urejeval uredniški odbor z urednikom na čelu.

List bo sprejemal vse dopise in obvestila, ako ne bo v njih osebnih žalitev ali politične propagande. Dopolnjujo pa bo vsakemu Slovenscu, da pove svoje mnenje na dosten, demokratičen način o vsakem problemu. To Vam jamči uredniški odbor, ki ni vezan na nobeno politično strujo.

Slovenci, to bo VAŠ LIST — zato pomagajte nam ga postaviti na noge!

Ker ima list svoje blagajniško poslovanje, prosimo, da darove in prispevke ter oglase pošljete na naslov sedanjega tajnika društva:

URŠIČ ANAMARIJA,
34 Angliss St.,
Yarraville, Victoria.

Darove bomo objavljali sproti v Vestniku in kot prvi dar imenujemo Slovensko društvo v Melbournu, ki je dalo v tiskovni sklad £125.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

Vas vabi na

PLESNO ZABAVO

»Kraljice srčkov«

KI BO V SOBOTO, 8. SEPTEMBRA, OB 7.30, V PRAHRAN TOWN HALL

BUFFET, ZABAVA, PLES IN IZVOLITEV KRALJICE SRČKOV!

— Vstopninski dar je deset šilingov. —

Ta oglas velja kot vabilo!

Vabljeni!

Brez kravate ni vstopa na ples.

ODBOR.

VAŽNO! OBVESTILO O SLIKARSKI RAZSTAVI IN NASLEDNJEM

VESELEM VEČERU, KI VELJA KOT VABILO, PREBERITE

NA STRANEH 9 IN 10!

P R O B L E M I   N A Š E G A   D R U Š T V A

Da ne bi to razmišljanje postalо pusto, bom skušal osvetliti posebej vsak problem, ki se z njim srečamo tu v Melbournu v naših medsebojnih stikih v posebnem odstavku. V kolikor ri bo mogoče, bom skušal strniti in skrajšati besedilo, da bo vsakemu jasno. Najprej se imam lotiti dveh dolikatnih vprašanj, vendar zelo važnih za naš narodni obstoj, v kolikor je pri nas želja, da ostanemo Slovenci, odnosno avstralski Slovenci. Prvo je odnos do domovine in drugo do avstralske domovine. Prepričan sem na podlagi izkušenj našega izseljenstva in izseljenstva drugih narodov, da v kolikor nima mno tu jasnih pojmov, je nesmiselno vsako združevanje v neko društvo zato torej, kakšen mora biti

naš odnos do stare domovine?

Najprej se moramo zavedati, da od tam izhajamo in da nosimo v sebi vse tiste duhovne in etnografske značilnosti, ki so za Slovence lastne ne glede na to, da tam vlada skupina ljudi, ki nam ni všč in ki ji smo v svetovnem nazoru nasprotni. Torej bi bilo nesmiselno, a v narodnem nazoru zločinsko, da zavržemo vse, kar s tem dogaja. Nesmiselna bi bila neka pot, ki bi ukinila vsako vezu z domovino, pač pa moramo streneti, da vplivamo na dogajanja v domovini v duhovnem smislu in da se obenem borimo za priznanje, da tudi mi ustvarjamo in prinašamo na oltar domovine, kajti narod ne pomeni partije ali vere ali skupine ljudi, pač pa celokupnost idej, stremljenj in tudi nasprotij, če hočte. Slovenc je vsakdo, ki čuti in ve, da je slovenskega rodu, ki je ponosen svojega slovenstva in ki dela za slovenstvo čeprav so njegove politične in verske ideje drugačne od ostalih: zato se pa moramo truditi, da našo svobodno misel in ustvarjanje vsilimo domovini, tudi če nas noče. Obenem moramo slediti dogajanju in biti na jasnen iz dneva v dan z razlikami v jazyku (pravopis), v socialnih, gospodarskih, političnih ter kulturnih dogajanjih, ker to je samo nam v korist, da ohranimo naš narodni značaj. Če bomo tako delali, se bo naš vpliv v okolju, kjer živimo poznal ne samo dokler živimo, temveč tudi naši potonci bodo slovenski Avstralci in s tem tega zavedali prav tako kot se tega zavedajo Irci ali pa Skoti.

(Dalje naslednja stran)

Kajti, če mi prekinemo vsak odnos, če nehamo črpati iz domovine, kar je dobrega, odklanjati kar je slabega in ji da jati, kar mi imamo dobrega, bomo postali drevo z usahlimi koreninami, ki je obsojeno prej ali slej na propast. In če je naš namen tak, bolje, da se ne trudimo in ne tratimo osebnih sil. Vzeti moram za primer dve begunski slovenski ustanovi, ki, čeprav različnih svetovnih nazorov, to že de lata na čisto samostojni podlagi. To sta Slovenska kulturna akcija v Argentini, ki budno spremlja vse dogodke v domovini in o njih obvešča svoje ude in somišljenike ter skupina intelektualcev okrog Klica Triglava v Londonu, ki se spušča sicer v bolj socioološka in politična vprašanja, a vendar je njen prispevek skoraj enakovreden tistemu odSKA Naša dolžnost je torej, čeprav smo daleč, najbolj daleč, da prav tako vse spremljamo v mejah in za mejami domovine, sa mostojno, z ozirom na naše razmere in na sestavo avstral-skega slovenstva. Občenem pa ne smemo pozabiti nikoli, smo udje, nekateri že državljeni Avstralije, ki nas je gostoljubno sprejela, nam dala kruh in streho ter ji moramo biti skrajno hvalični. Torej moramo tudi vedeti, kakšen mora biti

naš odnos do nove avstralske domovine.

To vprašanje ni tako sitno; skoraj v vseh pogledih mnogo bolj enostavno, kajti že s tem, da smo tu prisotni, nas razbremenjuje mnogih težav. Tu pač delamo, se gibljemo, se vživljamo, živimo pač človeško življence v vseh dobrih in slabih odtenkih. Nekaj pa, kar ne smemo pozabiti in za kar moramo biti najbolj hvalični Avstraliji, je to, da nas je sprejela, nam daje enake pravice kot svojim ljudem in povrh tega še duševno in versko ter gospodarsko svobodo, ki je doma nismo imeli, ali pa ne v dovoljni meri. Če me kdaj Avstralec vpraša, kaj mi je najbolj všeč v njih deželi, jim odgovorim na njih začudenje, da je tisto svoboda, kar nene najbolj navdušuje. Čeprav si oni nogoče čakajo, da bom povalil njih pivo, ki ga zares ne "obrajtam" preveč. Potovanja po Evropi so mi pokazala, da je avstralski tip demokracije eden najboljših, seveda v mejah dopustnosti človeške narave.

Postati moramo avstralci, raznere nas silijo in predvsem zdravi razum nam narekuje, da se naučimo jezika, celo njih posebnega naglasa po možnosti, do neke mere njih navad, ne ta slabih seveda, če hočemo individualno uspeti. Ne smemo pa pozabiti, da izhajamo iz Slovenije, iz dežele, ki je četrta na svetu po pismenosti in kulturi in je pred nji mi v marsikaterem pogledu. (Dalje naslednja stran)

Ta občutek pa ne sme biti šovinističen, ošaben, pač pa stvaren. Zato moramo prispevati svoj delež k rasti te dežele, ki se šelev razvija. Ta delež mora biti vzraščen z njihovim, ne nekaj izza plota, pač pa nekaj skupnega. Da je naš narod malošteviljen, naj nas ne vznenirja. Narodi v zgodovini se ne imenujejo po njih številčnosti, pač pa po njih svetlih ali temnih dcjanijh na kolesu časa.

Ne smemo pozabiti ob tem, da moramo svoje otroke navajati na materini jezik najprej, če hočemo, da ga bo vedel. Samo čast je vedeti dva ali več jezikov, nikoli sranno ta! Predvsem bi rad rekel, da moramo biti Avstraliji lojalni, ne iz spoštovanja ali strahu, pač pa iz ljubezniin privrženosti. V političnem in državljanskem smislu se moramo vedno čutiti Avstralce, ker od tega je odvisna naša enakopravnost z njimi in naš vpliv in naša prihodnost. Ni ma smisla da gonimo naprej naše evropske politične ideje, nacionalne šivinizme, ker nismo več v Evropi, čeprav smo iz nje. Ta kontinent bo, če Bog da mir, v nekaj desetletjih celina zase s svojimi posebnostimi in nagnjenji in mi živimo na njem, zato moramo delati v njegovo korist in dobrobit in v kolikor mislimo tukaj ostati, moramo zavreči v vseh ozirih naše prejšnje politične pripadnosti. To sem že lel povedati, ker nekateri ljudje mislijo in hčajo vnašati politiko (medvojno, predvojno ali povojno) v socialno-kulturno življenje društva. Če se želijo izživljati v politiki, inajo vse možnosti zunanj in bodo dobrodošli članji društva, dokler te svoje politične ideje puste pred vrati društva. Prepričan sem osebno, da vsak član društva ima svoje politične ideje odnosno nagnjenja, lahko reče m zase, da se pritevam med krščanske socialiste, toda v narodnostenem delu društva pozabljam kaj sem in vsak mi je prijatelj in Slovenec. Ker že govorim o problemih državljanstva in lojalnosti ter nacionalne pripadnosti, naj omenim pravzaprav za nas tu živeče Slovence najbolj delikatno vprašanje: -

Odnos do Jugoslavije in jugoslovanstva.

O tem bi se dalo pisati knjige in razprave ne pa člančice kot je tale moj. Freden omenim odnos našega društva do tega problema, bi rad ugotovil dva stvarna činitelja in sicer: da so med Slovenci, ki se čutijo tudi Jugoslovane in so taki, ki o njej ne morejo niti slišati. So pa in jih najdemo v obeh generacijah: medvojni in povojni. Toda v glavnem lahko ugotovimo, da mlajša povojna generacija je Jugoslaviji naklonjena, starejša medvojna pa ne. Čeprav so izjeme včasih številne pri obojih. Dalje str.

* Na prosvetnem večeru po maši na tretjo nedeljo v avgustu smo se spomnili smrti našega velikega pisatelja Franca Saleškega FINŽGARJA. Dvoranico sem odstopil za to komemoracijo jaz, Slovenski klub je priredil program, naš pevski zbor "Triglav" pa je nastopil z nekaj žalostinkami. Bila je prva prireditev te vrste med nami in je lepo uspela.

Finžgarja se spominjam še kot mlad študent. Znal nas je navdusiti za slovensko štvar. Ko sem začel pisati in je dobil v roke eno mojih prvih črtic, me je poklical k sebi. Nikdar ne bom pozabil njegovih napotkov. Še zdaj mi zvene vušesih njegove besede: "Slovenski pisatelj brez vere ne bo nikoli zajel ljudske duše, ki je po svoji naravi verna. Vzemi vero iz naše kulture, pa imas mrtvo telo brez življenja, oropano vsega lepega in plemenitega."

* Prihodnji prosvetni večer (po maši na tretjo nedeljo v septembru) pa bo prireditev naše šolske mladine: SLOMŠKOVA PROSLAVA. Obenem nam bodo otroci zaigrali igrico: Mačeha in pastorka. Se že pridno vadijo, da kar občudujem učiteljico Anico in njeno potrpežljivost. Angleščina jim bolje teče kot pa slovenski jezik in nekatere težke besede kar nočejo z jezičkov. Otroci so fletni na odru in jih je užitek gledati, četudi ga kaj polomijo. Najlepše nagradimo njihov trud, da napolnimo dvorano. Za kritjo stroškov bomo pobirali prostovoljne prispevke.

* Mednarodna razstava na Royal Show-u je tudi pred vratmi. Upam, da se bomo Slovenci tudi letos postavili kot smo se vsa leta doslej. Nedavno sem govoril z Avstralcem, ki mi je dejal: "Sele lani na Royal Showu sem zvedel za Slovence. Lahko ste ponosni na svojo kulturo. Ko bom prihodnje leto obiskal Evropo, si bom na vsak način ogledal tudi Slivenijo..."

* Danes pa je bela Ljubljana po vseh časopisih. In zakaj? Avstralska vina so na ljubljanski mednarodni vinški razstavi 1962 dosegla lepe nagrade: letos so odnesla enajst zlatih in petindvajset srebrnih medalj. Sicer mi je malo mar, kako pokušajo in kaj izberejo; človeka pa le prijetnc dregne pri srcu, ko vidis ime nase slovenske

metropole kot središče cele časopisne strani.

*Naš slikar in restavrater France Benko je bil tudi ovekovečen kar v dveh revijah. Obe sta prinesli njegovo sliko in članek o njem in njegovem delu. Tako "Women's Weekly" (July 25, 1962) kakor "The Good Neighbour" (Julij 1962) sta se zelo pohvalno izrazila o našem rojaku in kulturnem delavcu. - France, še od nas iskrene čestitke!

* Časopisje je tudi prineslo sliko, kako so težko poškodovanega fanta, ki ga je podspulo na delu v Snowy, z letalom prepeljali v Melbourne. Fant je bil naš rojak Tone Benčina, ki se ga spominjam še iz prvih dni po njegovem prihodu v Avstralijo. Je še vedno v Austin Hospitalu v Heidelbergu in je še vedno paraliziran. Vendar je Tone vedno kar dobre volje, posebno pa kadar dobi obisk. Lepo bi bilo, ko bi ga več Slovencev obiskovalo, saj mu je sedala dolgača po domači družbi. Leži v Ward 7.

* Krstov to pot ne bom omenjal, saj večina bralcev "Vestnika" itak dobiva v hišo tudi "Misli". Povem pa, da je naša melbournška izseljenska družina od zadnje omembe novorojenčkov v našem glasilu dobila petnajst glavic prirastka. Kar lepo številc za kratek čas. Upam, da bodo vsi malčki čes nekaj let gojenci Slovenske šcole.

Pred dvema letoma je bilo v "Vestniku" omenjeno, da bodo vsi novorojenčki članov Kluba dobili v dar žlizko z graviranim imenom in datumom rojstva. Sklep je ostal na papirju, zličke pa v omari. Vzrokov je bilo več, glavni pa vsekakor bojazen zamere, če bi po pomoti katero ime bivših ali starejših članov izpustili. Upam, da se bo stvar končno uredila. Zlička bi bila lep spomin za poznejša leta. Vsekakor lepa zamisel.

* Porok je bil od zadnje omembe osemnajst. Tu naj omenim poroko Branka Gangl in Jožefine Vidmar dne 23. junija. Branko je sodeloval pri našem prvem zabavnem nastopu. Isti dan se je poročil tudi Martin Pečak s Francišku Skubic. Martin je vse leto pridno pomagal pri naših plesnih zabavah in izletih. Dne 28. julija pa se je poročil Bogomir Krševan z Lesley Jean Johnstone. Mirko je sodeloval pri zabavnem večeru in je obenem član našega cerkvenega pevskoga zbora. Vsem trem parom in vsem ostalim naše čestitke!

*Prihodnjič pa spet vsakega malo. Na svidenje!

Kaj je temu vzrok, ne bi govoril, ker ni moja dolžnost, u-gotavljam samo dejstvo (privatno bi o tem lahko podobati-ral, ker pa je društveno glasilo nepolitičen list, mi bra-ni vest to storiti); verjetno so bile izkušnje enih in dru-gih različne in zato različno gledajo. Naj bo kakorkoli, u-stvarja ta problem včasih precejšnje težave. Tako slišimo, da je društvo šovinistično, drugič pa da ni ne tič ne miš. Kaj je pa stvarno resnično? Res je samo to, da naše društvo daje popolno svobodo svojim članom, da se čutijo karho-čejo, kajti nikoli, kadar se govorí o jugoslovanstvu, se ne govorí kot narodnosti pač pa bolj kot o skupnosti mno-gih činiteljev, ki so pripeljali do tega, da so se ti na-rodi združili v politično enoto. Vendar, ker smo že v Av-straliji, zdaj za nas ima smisel samo slovenstvo kot narod kot državljanstvo pa Avstralija. Smo nekako prekinili tis-te vezi, ki so nas doma vezale in ostala nam je k večjemu simpatija do narodov, ki so nam najbližji po rodu, krvi in zgodovini ter jeziku. Zato se ne mislimo tu v Melbournu u-tapljati v neko jugoslovanstvo, kar bi damo škodilo našemu narodnemu obstaju, smatramo pa, da lahko sodelujemo na ze-lo striktno kulturni in narodnostni podlagi z ostalimi juž-no-slovanskimi društvji brez strahu, dokler smo samostojni, dokler nismo podrejeni nekemu jugoslovenskemu odboru, kar pa upamo da se ne bo zgodilo, ker ne stremimo za tem. Po drugi plati pa ne smemo pozabiti, da matica našega naroda živi prav v sklopu Jugoslavije in so včasih interesi Jugoslavije kot politične edinice enaki interesom slovenskega naroda, včasih mogoče v nasprotju: vendar več soglasju kot v nasprotju. Ce pomislimo na to: nam bodo Srbi, Hrvati ali Makedonci najbližji bratje v tej Meki narodov, ki po-staja Avstralija in bi bil vsak šovinizem neumesten. Torej na kratko povedano: vsak je svoboden individualno glede tega vprašanja, ker v sto letih ni bilo najdene idealne re-šitve in tudi mi je ne bomo najdli tam v Melbournu. Lahko sodelujemo, toda vedno v vednosti, da jaz sem Slovenec, ti Makedonec, on pa Srb ali Hrvat. In če se bomo držali tudi krščanskih moralnih principov, si bomo kot ljudje zelo bli-zu ne glede na razlike v veri ali jeziku. Merilo sodelova-nja pa naj ne bo, da smo bili nekoč skupni sodržavljeni, kajti zdaj smo državljeni Avstralije, pač pa naj bo merilo to, da naši rodovi živijo v istem zemljepisnem in zgodovin-skem okolju in da smo si najbolj sorodni po narodnosti. Tu-di v dobro Jugoslavije bo, če bomo najprej povedali, da smo Slovenci ali karkoli, potem pa Jugoslovani. Tisti pa, ki se čuti predvsem Jugoslovana potem pa Slovenca verjetno ne bo mogel v društvu imeti tiste vloge, ki bi bila potreb na. Prav narobe se mora čutiti: predvsem Slovenca, potem pa Jugoslovana.

(Dalje stran 7.)

Ker je vsak od jugoslovanskih narodov nekaj posebnega v narodnem, verskem in socioškem smislu, se mora to odrežati tudi pred avstralsko javnostjo, kajti, na žalost se moramo še vedno boriti za narodno priznanje v svetu, posebno v Avstraliji. Čeprav je naša kulturna raven mnogo višja od njihove (Samo pomislite, da imamo Slovenci najmanj sedem stalnih dramskih gledališč in dve operni hiši na poldruži milijon ljudi, medtem ko Avstralija ni ma niti enega niti drugega!). S tem pa Avstralije ne smemo obsojati, če pomislimo, da je Melbourne pred 120 leti bil še vasica, danes pa dvomilijonsko mesto, ampak ji moramo dati vse priznanje za uspehe, ki so jih dosegli pri obljudenu te neprijazne celine.

Društvo, vera ter politika . . .

V pravilih društva piše, da je društvo nepolitična in neverška ustanova s socialnim in kulturnim namenom. - Ali to pomeni, da se sploh ne zanimamo za vero in politiko, da je oboje prepovedano v društvu. Ne verjamem te ga! Kajti pomislite samo na eno stvar: Zgodi se, da imamo Cankarjevo ali Prešernovo proslavo. Kako moramo ta dva človeka, ta dva velikana oddvojiti od političnih zadev, saj vsi vemo, da je bil Cankar socialist, Prešeren svobodomislec in to se odraža v njih delih in dejanjih. Vzemimo dva še bolj sveža primera: Pesnik Balantič je bil ob Kajuhu izraz medvojne slovenske poezije, bil pa je domobranec s svojimi političnimi in verskimi nazori, ki sta Kajuhovim nasprotna in vendar sta oba za slovensko književnost pomembna, ker sta izraz dobe v kateri sta živela. Vzemimo še bolj sveži slučaj: komaj umrlega F. S. Finžgarja, ki smo mu pred kratkim pripravili lepo spominsko slovesnost prav tu v Melbournu. Vsi vemo, da je podpiral OF do svoje smrti in ne samo OF temveč - kot zgleda - tudi socialne spremembe, ki so nastale v domovini in vendar ga priznava prav tako tujina kot domovina za odličnega pisatelja, dobrega duhovnika in zvestega Slovenca. Te primere navajam samo v pomislek, da nobene ustanove ni na svetu, kjer se ne bi čutil vpliv ene ali druge strani ali pa celo obej in tudi več. To nam je že dano od človeške narave, ker smo ljudje, ker popolnoma zatajiti je nemogoče svojih idealov.

Vzemimo drugi primer: sam sem slišal, da je naše društvo klerikalno in da kot tako ni vabljivo za določeno število ljudi, ki so mogoče liberalnih ali socialističnih idej.

(Dalje stran 8.)

Lahko odlično trdim, da društvo ni klerikalno, toda ni ni ti liberalno ali socialistično, pač pa je slovensko z edinim namenom prenašati iz roda v rod in med svoje ude in podpornike slovensko misel in pridobitve ter ostaline slovenske jezikovne in duhovne kulture. Naravno pa je, da se čuti v društvu močan katoliški vpliv in se ga bo tudi verjetno čutilo, kajti večina članov so katoliki **in sicer** boljši ali slabši, kakor smo pač ljudje po značaju. Ne sme pa društvo nikoli postati klerikalno, ker potem ne bi bilo več vabljivo za ostale Slovence, ki so liberalnih in svobodomiselnih nazorov, kajti potem ne bi bilo več narodno društvo ampak versko društvo, kar pa ni namen sedanjega odbora. Društvo je odprto vsakemu, ne glede na vero in politično mišljenje, le da to svoje mišljenjene diktira drugim ali se skuša polastiti društvenoga krmila. Zatorej smatramo, da ni zaželjena v društvu niti skrajna levicain ne skrajna desnica, kajti vsi vemo, da te ne poznajo demokratičnih metod, ampak so njih principi dogmatični i n samoljubni in le v interesu ozke skupine ljudi. Naše društvo pa je odprto za vse Slovence, ki se čutijo predvsem Slovence in **mislijo** v tem smislu tudi društvu pomagati in v njem delati, zato pa vabimo, da postanejo člani vse tiste, ki so voljni svoja politična načela pustiti pred vratiti društva in delati samo na narodnostni in društveni podlagi kot ljudje in bratje, kot Slovenci, ne pa kot pripadniki te in take skupine ali nazora. Lahko odkritm in ponosno povemo to, da nam ne diktira nobena centrala ne iz Ljubljane in niti iz Argentine, ampak smo samostojni popolnoma v odločanju in ravnanju. Ni pa dvoma v tem, da mi smo begunci in se to odraža v našem delu in **nazorih** i n simpatijah za vse sorojake, ki jih je zadela ista usoda.

Prepričan sem, da je dobro in pošteno, če se pogovorimo odkrito o teh zadevah in ne slepomišimo kot so nekateri prejšnji odbori, ki pravzaprav niso niti vedeli kaj hočejo in so se spraševali, ali nam je Slovenski dom potreben, celo če nam je potrebno kupiti slovensko slovnico. Upamo, da je tega konec in da bodo te vesti veseli vsi oni, ki jim je mar slovenstvo, ne pa klubaštvo.

Ali ima smisel ves ta trud?

Rekel vam bom takoj, da ima, čeprav bodo nekateri imeli drugo mnenje. Svet se vedno gradi in preoblikuje po idealistih vseh vrst, materialisti pa njih trud uživajo in uničujejo, ali pa kvečjemu vztrajajo pri njem, nikoli pa ne gredo naprej. Kajti marsikdo bo rekel, če se **trudite** ali ne, zadeva bo šla naprej. (Malje stran 9.)

To ni res, kajti dobro vemo, da včasih je imel en človek velik vpliv na cel narod in celo zgodovino narodov, skupina predanih ljudi pa lahko dela čudeže. Mi vsekakor, da ne mislimo delati zgodovinskih čudežev, vendar v našem malem smislu in okolju marsikaj spremenimo in vplivamo s svojim dobrim vzgledom in trudom. Vemo dobro, da nas lahko pogrešajo i Avstralija i Slovenija, toda ob tem bi Vas spomnil na čebelji panj, kjer ima vsaka čebela svojo vlogo. Najprej si pa sami mislite! Prepričan sem, da nam moralna dolžnost in narodna vest narekujeta, da se trudimo tudi če vemo, da bo uspeh majhen in ničev. Zavedati se moramo svojega narodnega poslanstva in tisti, ki se čutimo kristjane tudi svojih krščanskih načel in na nji hvztrajati, kajti s svojim še tako majhnim prispevkom lahko mnogo koristimo narodu iz katerega izhajamo in narodu med katerim živimo, da se bosta bolje spoznala in spoštovala med seboj, kajti, lahko Avstralija zve, da nekje pod evropskimi Alpami dela in živi majhen narod z veliko tradicijo in močno kulturo, ki hoče priznanja pod soncem. A domovini pa lahko povemo, da Avstralija ni samo dežela ovc in kengurjev, pač pa tudi dežela gostoljubnih in prijaznih ljudi, dežela svobode in prihodnosti z močnim gospodarskim in kulturnim poletem.

Vemo, da grešimo, da smo včasih malo malenkostni, da nam manjka izkušenj in znanja, toda imamo dobro voljo in ta je najbolja stvar in prav zato vas vabimo, - iz vseh gornjih in prej navedenih razlogov -, da se vpišete kot član v Slovensko društvo v Melbournu.

Pribac

@@@

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE VAS VLJUDNO VABI NA
R A Z S T A V O

slikarskih in kiparskih del mladih slovenskih umetnikov v Victoriji.

RAZSTAVLJAJO:

Stane Tušek
Vinko Molan
Bogomir Jesenko
Nina Benkova.

Razstava bo v dneh: nedelja 16. avgusta ter v soboto in nedeljo 22 - 23. septembra v mali dvorani poleg velike v St. Brigitte's Helena Nicholson St., v North Fitzroyu (Tramvaj 96, stop 15.).

Uzetniško vodstvo je prevzel slovenski akademski slikar F. Benko.
Vabljeni!

SLIKARSKA
RAZSTAVA!

Ta prijetni dogodek in verjetno prva slikarska razstava (skupinska) te vrste med Slovenci in njihovem življenju v Avstraliji bo za gledalce zelo zanimiva, kajti razstavljeni bodo predvsem slovenski motivi. Kdorkoli si torej želi okrasiti dom ali stanovanje s podobami iz domačih krajev, naj pride in si slike ogleda: so namreč na prodaj po primerni ceni. Gotovo pa da bodo slike zanimive v vsem tudi za tiste, ki ne misljijo kupiti. Torej pridite vsi in podprite ta edinstveni dogodek Slovencev v Avstraliji.

@@@

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE VAS VLJUDNO VABI NA

100 MINUT ZABAVE

S

St, Brigitte Hall
Nicholson Street
North Fitzroy

čaravnjami
iluzijami
telepatijo
transformacijami
pevskimi točkami
glasbenimi točkami
šalamai in vici!

V soboto 22. sept.
ob 7.30. uri zv.

Po zabavnem sporedu bo ob domačih zvočnikih

VESELI PLES

Prireditev je namenjena za social. pomoč!

Ker je večer namenjen predvsem čaravnim spretnostim gospoda Angela Parme, bo on tudi glavna nastopajoča oseba, zato ne pozabite pripeljati svojih otrok, ki bodo imeli vstop po zelo znižani ceni. Poleg gospoda Parme nastopajo: gospa Rozi Matko - v Melbournu že priznana in poznana slovenska pevka, kvintet Bled, Ribniški Urban, brat in sestra Miloševič ter drugi.

Spored traja poldrugih uro, potem pa bo ples za staro in mlado. Postreženi boste (boste bolje kot zadnjič!) z domaćimi pihačajami in osvežilnimi pihačami. Vstopnina je 10 šilingov, vključno s plesom. Poleg tega Vas opozarjam, da si isti večer ogledate lahko v mali dvoranici, poleg velike, slikarsko razstavo mladih slovenskih slikarjev. Vstop na razstavo je prost.

Vabljeni!

NIČ NOVEGA - NEKAJ NOVEGA - VSE NOVO

(Srečko Košir)

Nekako pred osmimi leti so si Slovenci živeči v Melbournu in bližnji okolici omislili in ustanovili svojo organizacijo, katero smo poznali vse doslej pod imenom SKM - Slovenski klub Melbourne.

Namen Kluba je bil takrat, kakor je še vedno danes - ohraniti Slovencem materinščino in običaje naših dedov; organizirati izlete, domače zabave in kulturne večere ter po želji za neznaniti letni prispevek uvršča rojake med svoje člane. Poleg tega, da je Klub organiziral povprečno osem zabav na leto in skoraj isto število izletov, smo se Slovenci letno predstavljal avstralski javnosti na Melbourne Royal Show. Kmalu po ustanovitvi je SKM začel izdajati mesečno glasilo *Vestnik*, sprva bolj v skromni obliki, toda od leta do leta je vztrajno rasel in se vsebinsko izboljševal. Leta 1960 pa je Klub organiziral Slovensko šolo za naše male, ki uspešno in redno deluje vse do danes. Skozi vrsto let je Klub največ preko odbornika za socialno skrbstvo nudil mnogim rojakom moralno in materialno pomoč v nesreči.

Ta površno navedena dejstva nimajo namenaplesti lavorjev venec peščic nesebičnih Slovencev, ki so skozi vrsto let na skupščinah prosili za razrešnice in zopet sprejemali nove dolžnosti - imajo pa namen opozoriti vsakega Slovence na ideale, ki so prevevali rojake ob ustanovitvi SKM. Odziv na takratne klubske prireditve je bil tako številjen, da je upravni odbor upravičeno napravil veliki načrt iz katerega naj bi zrasel mogočen SLOVENSKI DOM, ki bi predstavljal kulturno in gospodarsko središče Slovencev v Victoriji. Pozneje in sicer 22. novembra 1957 (vsekakor prepozno, kajti prvotno navdušenje rojkov je precej popustilo) je Upravni odbor SKM otvoril nabiralno akcijo. Odziv je bil velikodušen in vzpodbujajoč, na žalost ni bil splošen, kajti vsi darovalci so dosegli približno kmaj 25% takratnega števila slovenskega prebivalstva v Vic Rezultat akcije je ob njenem zaključku dve leti pozneje predstavljal tri tisoč funtov v gotovini (od teh je bilo 1400 funtov klubskega denarja, 1.600 funtov darov akcije) kateri so bili uporabljeni za delno plačilo hiše na 371 a Park Street, Princes Hill. Vrednost hiše je bila čolocena takrat 10 tisoč 300 funtov in je danes dō polovice izplačana, cena zaradi njenega položaja in velike parcele pa raste iz leta v leto. (Dalje stran 12.)

Stavba sicer ne odgovarja namenom in potrebam SKM (Slovenskega društva Melbourne), predstavlja pa dobro vložen DE + NAR DAROVALCEV, kateri bo že lahko v bližnji bodočnosti služil kot začetni kapital pri uresničitvi dostojnega slovenskega kulturnega središča, ki naj bi bil namenjen VSEM in prav VSEM SLOVENCEM živečim v Avstraliji.

Na letošnji skupščini je bilo sklenjeno, da se spreme ni naziv Slovenskega kluba Melbourne (SKM) v Slovensko društvo Melbourne (SDM).

Sprememba je bila potrebna predvsem radi vedno večjega sodelovanja SKM pri "Moomba" in Royal Show, kjer so se Slovenci pod okriljem SKM predstavliali široki javnosti. Iz poročil tukajšnjih dnevnikov smo že večkrat slisali, da so se nekateri klubi novoavstralcev bavili s hazardnimi igrami in drugimi nečednimi posli. Znano pa nam je tudi, kako rade se tukaj posplošujejo pregrehe posameznih novoavstralcev in vsled tega je bila zgoraj navedena sprememba pravilna in utemeljena in upamo, da se bodo naši člani in prijatelji kaj kmalu privadili na klubovo "prekrstitev".

@@@

IZ PISARNE S D M . . .

Tajništvo

"PREVARA" Na zadnjem veselem večeru je neka oseba kupila, plačala preveč, pol para kranjske klobase. Ni pa počakala na izplačilo drobiža. Oseba, ki je bila nevedoma oškodovana, naj se oglasi na Upravo društva in bo dobila preostalo vsoto izplačano. Polovica klobase stane 3/-, ne .... !

POMEMBEN DOGODEK! Upravni odbor Slovenskega društva Melbourne je sklical izredno sejo Upravnega in Nadzornega odbora SDM ter Zaupnikov Slovenskega doma. Za nadnevni ted si je postavil točko: **KUPO-PRODAJA SLOVENSKEGA DOMA**. Namreč, Upravni odbor je prišel do ugotovitve, da dosedanji Dom ne nudi nobenih možnosti delovanju našega društva in je prišel čas, ko lahko mislimo na prodajo sedanjega Doma in kupimo dvorano. Upravni odbor z veliko upanja prosi svoje članstvo in zainteresirano slovenstvo za moralno in materialno pomoč! Kaj pa bo sestanek in pomemek obeh odborov in Zaupnikov sklenil za sedaj šene moremo poročati.

ZABAVE Prosimo obiskovalce naših zabav, da naj prihaja jo prej na zabavo, ker nam uprava dvorane zapre vhod po pol deveti uri in ni naša krivda, če je kdo vrnjen nazaj. Hvala lepa za sodelovanje!

APEL ZA VESTNIKOV TISKOVNI SKLAD

Slovenci radi mnogo govorimo o sebi in tudi radi po-
kažemo tujim velikim narodom, kaj smo in od kje smo. Mno-
gi predstavniki raznih organizacij so že izrekli laskave
pohvale o nas in priznali, da smo na zelo visoki kulturni
stopnji.

Taka priznanja so nedvomno prijetna melodija za slesherno slovensko uho, vendar ne smemo si dovoliti, da bi nas omamila v brezdelje radi lavorик, ki smo jih želi do včeraj. Prav ta priznanja nas morajo vzpodbujiati k še tršemu delu in novim žrtvam.

Mnogokrat se je slišalo iz vrst rojakov, da smo ubogi in da nas je malo, to je res; toda poglejmo jasneje okoli in videli bomo, da so nekatere narodnostne skupine po številu komaj močnejše od naše in vendar imajo svojo dvorano in svoj TISKAN časopis! Mi Slovenci ne smemo zaostajati za njimi! Mi zelo zelo potrebujemo svojo dvorano in svoj TISKAN časopis, kajti preteklost je pokazala, da je med nami mnogo muzikalnih pevskih in igralskih talentov, katerim moramo nuditi dostojno dvorano z neomejeno uporabo. Da nam bo mogoče sproti obveščati rojake o naših kulturnih in zabavnih prireditvah, je nujno potrebno, da si uredimo naš VESTNIK tako, da bo popolnoma odgovarja svojim namenom in sicer poleg društvenih obvestil, mednarodnih političnih, gospodarskih, kulturnih in športnih novic bi vseboval še druge zanimivosti. Društveni oglasi pa bi nadomestili običajna vabila za naše prireditve. Poleg tega, da bi se razpošiljal naročnikom v Victoriji in izven, se bi prodajal lahko po časopisnih kioskih, to pa bi omogočilo, da pride Vestnik v roke vsem tistim rojakom, ki ne bi želeli postati stalni naročniki.

Le tako bi VESTNIK lahko nudil Slovencem poučno in zabavno čtivo in nas združeval in vzgajal v lojalne državljanje in ohranjal nam SVETI MATERIN JEZIK!

DARUJ V ~~WESTNIKOV~~ SKLAD
(Odreži in pšlj si na naslov, glej ovitek)

IME IN PRIIMEK .... PRILAGAM f s d
za VESTNIKOV tisk. sklad. PRILAGAM eno funto za naročnino.
MOJ NASLOV JE: .

Društvena knjižni-
ca bo kmalu posta-
la stvarnost, kaj-
ti kmalu dobimo za
njo prvih 72 slovenskih knjig
Tudi sklad za knjižnico se iz
časa v čas veča. Slovenski
fantje so podarili sedem funtov, kolikor je bil izkupiček
njih izleta na sneg. Na Finžgarjevi spominski slovesnosti
pa je bilo nabранo £ 1-6-9. Upamo, da bo v prihodnje še
bolje.

KULTURNE VESTI
MED NAMI

KOMEMORACIJA Spominska slovesnost pokojnega pisatelja in
duhovnika F. S. Finžgarja je bila prav dobro obiskana po maši v St. Francis Church v mestu. Lepo in občuteno so zapeli pevci od Triglava nekaj žalostink, Kapušin je opisal pokojnikovo življenje in delo, Matkova je s Pivarjevo prijetno zapela Košir in Pribac pa sta brala odlomke iz njegovih del. Spored je bil resen. To pravim zato, ker sem včasih slišal, da naši ljudje ne marajo resnih stvari. Vendar je njih za nimanje in molk pokazalo, da imajo radi tudi resnost. Edi na neresnost je bila ta, da se niso mogli premagovati in so ploskali, kadar jim je bilo všeč, čeprav se ob takih prilikah ne ploska. No, pa nič zato, upamo samo, da bo drugič še več prisotnih.

SLIKARSKA RAZSTAVA Tako dolgo napovedana slikarska razstava doživlja končno svojo uresničitev (Saj je čas, po tolikih debatah! - ured.) in se bo godila: 15. in 22. ter 23. septembra. Opozarjam Vas le, da je ne zamudite videti, ker bodo razstavljena dela predvsem motivi slovenskih pokrajin. Razstava bo v St. B. North Fitzroy.

VESELI VEČER Spet je en Veseli večer za nami, čeprav bi ga mirne duše lahko imenovali kulturni vecer, saj spored je bil bolj resen kot smeren. Predvsem je na tem veseljem večeru treba omeniti tri stvari: lep nastop pevcev Triglava, ki zopet sodelujejo s Slovenskim društvom in so prav lepo napredovali v svojem petju (Posebno priznanje Vladimirju Trampužu; sam je ponosen, da je delavec, v petju samouk in vendar je znal združiti skupino discipliniranih fantov in mož, ki jih veseli petje in tako imamo po njih zaslugi pravi moški in zdaj tudi mešani pevski zbor med Slovenci v Melbournu); pozabit tudi ne smemo lepega petja Matkove, ki ji je Slovensko društvo priznalo prvo mesto pri kulturnem delu v Melbournu in ji poklonilo v spomin prijeten pokalček; na tem

veselem večeru se je posebno izkazal tudi kvintet Bled, posebno njegov duet z gitarama ter dvanajstletna Milenka Miloševič z bratcem, ki je prav lepo zapela sodobno slovensko popevko Prišla bo pomlad.

ROYAL SHOW Tudi letos bomo Slovenci sodelovali na Royal Show-u in smo prepričani, da bo to sodelovanje bolj uspešno kot druga leta, kajti pomoč in ureditev slovenskega dela nam je obljubil slovenski akademski slikar in svetovnoznan restavrator umetniških del gospod France Benko.

Ob tej pričiki Vas lepo prosimo, da pošljete na upravo društva kakršnekoli predmete z naravnimi motivi, vezenine, noše, čipke, rezbarska dela, slikarska dela, redke tiskovine, porcelan, steklenino, obuvalo in podobno.

Društvo prevzema dolžnost in odgovornost, da Vam po razstavi predmete vrne.

Pribac

@@@

IZ ZABAVNEGA ŽIVLJENJA...

Nač. prireditev, Žužek, por.

ZABAVE Naslednja za bava našega društva bo 8. sept. v Prahran Town Hall (glej oglas na notranji strani Vestnika, ki velja kot vabilo). Prosimo vse rojake, da na zabave v Prahran pridejo dosojno oblečeni, ni mišljeno bahato, lahko skromno, vendar v v mejah dostenosti. Ker nam uprava dvorane prepove vhod v dvorano okrog pol desete, naprošamo rojake, da pridejo po mogočnosti prej, kajti ne bo naša krivda, še jih vratar vrne.

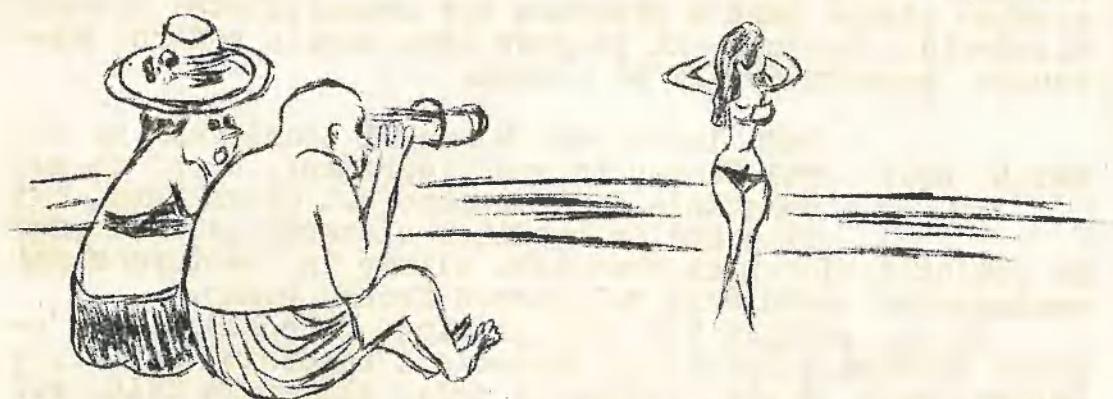
IZLETI Prosimo v bodoče vse, ki potujejo na naše piknike z avtobusom, da to par dni prej sporočete telefonično (38-1679), pismeno (na Upravo društva) in ustmeno kateremukoli odborniku ali najbolje v pisarni SDM oziroma načelniku prireditev osebno.

Lepo se zahvaljujem kvintetu Bled, ki je igral na pikniku v Silvanu in vsem drugim, ki so pomagali pri organizaciji izleta. Priporočam se vnaprej!

REZERVACIJA 20. oktobra je elitni ples našega društva v Los Coubanos Hall, Smith St. Fitzroy. Bo na soboto. Rezervacije sprejemamo že sedaj za posameznike in skupine. Rezervirajte! Običajnavstopnina 10/-, ples in postrežba - odlična - do dveh zjutraj!

VESTNIK je enomesecnik. Izdaja ga SDM. Urejuje J. Kapušin. Dopise pošiljajte na Upravo Društva.

Za Smeh

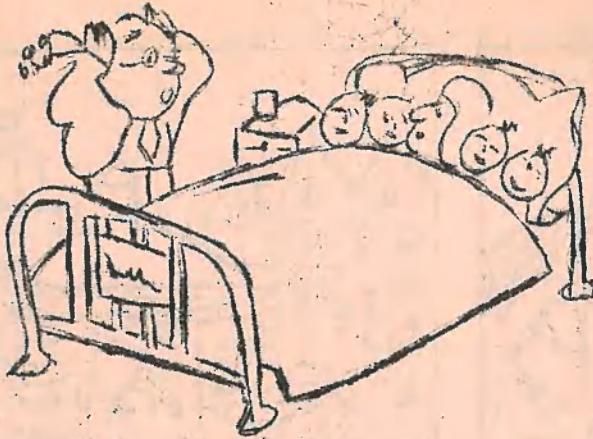

— Tista ladja, o kateri govorиш, je že pred pol ure mimo.

— V tvojih letih nisem imel pol tolikp denarja v žepu, kot ga imas ti.

— Kaj to mene briga, s svojim ocetom se pomeni!

— Sem mislila da je bil mlekar, pa sem mu iz kopalnice zaknicala, naj ga kar pred vrata postavi.

— In jaz, bedak, sem ti verjel,
ko si me devet mesecev dan za
dnevi prepričevala: Peter, kma-
lu bomo v troje.

— Še ne ve, da otrok ne
prinešajo štorklje.

— Kaj ti nisem rekla, da pazi, ker je
fizol še nekoliko trd!

RĀCUN JE PA LE

— Pepe, ali imaš tudi ti odprt žiro račun?
— Ne, jaz imam odprt Fiat račun.

*****

ZA STALNOST MU GRE

— Tone, bral sem ogal, da
išče dekle spremiševalca
za nedeljske islete. Se
ji boš ponudil?
— Se ne isplača. To je kot
sezonska zaposlitev, jaz
pa hočem biti stalno za-
poslen.

*****

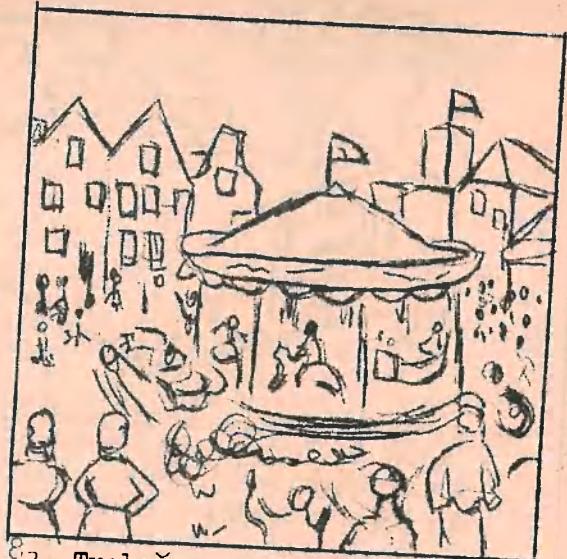
IMENITEN ZAKON

— V tem kratkem času, kar
ima ta nemarnež mojo hčer
za ženo, mi je avto razbil
in še 150.000 dinarjev si
je izposodil pri menj.
— Pa si dobil že kaj nazaj?
— Sem, svojo hčer ....

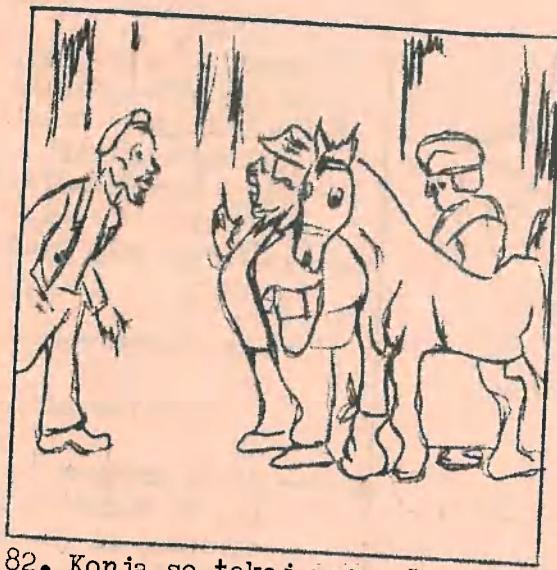
*****

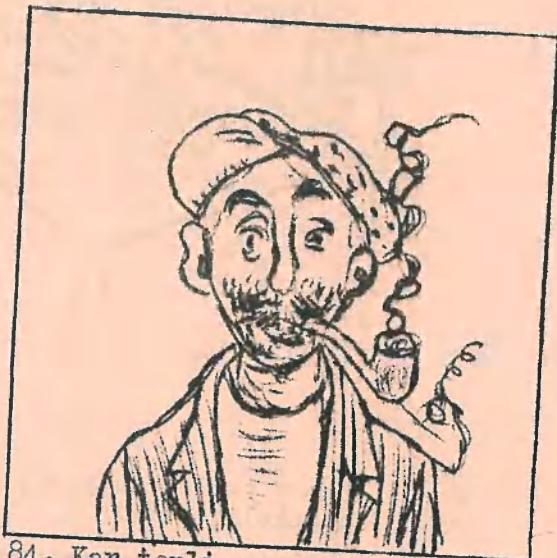
81 Ko se je nesrečnež po svojem strahu opomogel, je hotel oditi. Teda j je zagledal nekaj, kar je presunilo njegovo zivinozdravniško sroč. Konj ki je gonil vrtiljak, je šepal. "Uboga žival," je žalostno dejal gospod Kozamurnik. "ali te je usoda prav tako udarila kakor mene?"

83. Trobeč se je kmalu vrnil v svojem avtomobilu. Medtem ko je stric vrtiljakar spravil konja v hlev, je gospod Kozamurnik z debelo vrvojo p primezel avtomobil k vrtiljaku. Pognal ga je in šli so. Vrtiljak se je sukal bliskovito naglo. Ljudje so od navdušenja kar vriskali.

82. Konja so takoj izoregli in gospod Kozamurnik mu je obvezal bolno nogo. Žival potrebuje miru in ne sme več opravljati dela. "Oh!" je zajuvkal stric vrtiljakar, "če je pa tako, tedaj moram pobrati šila in kopita!" Gospod kozamurnik pa ni nič odgovoril, ampak samo hitto odšel.

84. Kar teži se se za prostore. Stric vrtiljakar je od ponosa kar karel. V eni uri je zaslužil več kot prej v treh dneh. "Sreča se mi je nasmehnila," je vriskal in metjal svojo čepico v zrak.

Prodajate? Kupujete? Hišo? Zemljišče?

Obrnite se na poznano tvrdko

EDEN REAL ESTATE

4 Pascoe Vale Rd., Moonee Ponds

Tel. 37-5104

in zahtevajte slovenskega zastopnika

MAKSA HARTMANA

Po urah kličite 36-6432

Želite vpoklicati v Avstralijo svoje
in plačati prevoz?

Obrnite se na potniški urad

ODRA

6a Elizabeth St., Melbourne, C.1

Tel. MF 6178 po urah JJ 2630

PRODAJA LADIJSKIH, LETALSKIH,
ŽELEZNIŠKIH VOZOVNIC ZA VSE
DELE SVETA.

Direktni letalski prevoz iz Jugoslavije v
Avstralijo za gotovino ali pogojno odpla-
čilo, pojasnila za potovanje, potne doku-
mente, prenos denarja, itd.

KROJAŠKI SALON

A. Matulaj

64 SPENSLEY ST., CLIFTON HILL

TEL. JW 3678

IZDELAVA VSE VRSTE OBLEK, PLAŠČEV
PO NOVI MODI. POSEBNO SE PRIPORO-
ČAMO ZA Poročne OBLEKE.

V ZALOGI IMAMO VELIKO IZBIRO
ČEVLJEV IN PERILA.

CONTINENTAL SMALL GOODS

John Hojnik

213 ST. GEORGE RD., NTH. FITZROY

Tel. JW 6656

Vam nudi najrazličnejše mesne
izdelke!

HRENOVKE, KRAJNSKE KLOBASE IN
SPECIALITETE: STRASSBURGER, GALIC,
LEBERWURST, ITD.

Pri nas lahko v slovenščini obrazložite
katero vrsto pričeske želite

Phill Ann Beauty Salon

165 Sydney Rd., Coburg

Tel. FM 2288

TRAJNO KODRANJE LAS

Z NAJMODERNEJŠEMI SREDSTVI!

Do nas Vas pripelje tramvaj št. 19, 20 in 21

Tram stop 34

STROKOVNI NASVETI BREZPLAČNI !

Za vsakovrstna tiskarska dela

Tiskarna S. Spacapan

(Reg. DISTINCTION PRINTING)

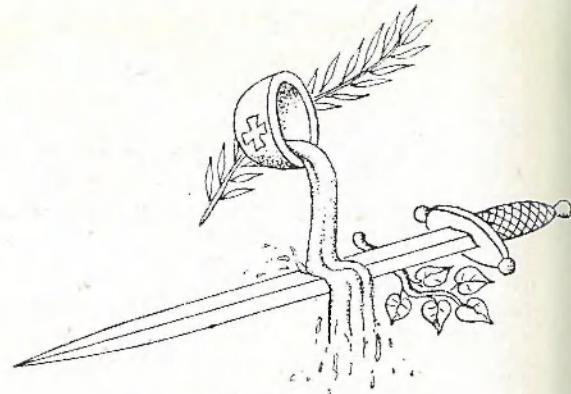
171 Nicholson Street,

East Brunswick — Tel. 38-6110

Dr. France Prešeren

K R S T P R I S A V I C I

Valjhun, sin Kajtimara, boj krvavi
že dolgo bije za krščansko vero,
z Avreljem Drah se več mu v bran ne stavi;
končano nijino je in marsiktero
življenje, kri, po Kranji, Korotani
prelita, napolnila bi jezero.
Gnijo po polju v bojih pokončani
trum srčni vojvodi in njih vojščaki,
sam Črtomir se z majhnim tropom brani.
Bojuje se najmlajši med junaki
za vero staršev, lepo bog'no Živo,
za Črte, za bogove nad oblaki.
On z njimi, ki še trd'jo vero krivo,
beži tje v Bohinj, v Bistriško dolino,
v trdnjavco, zidano na skalo sivo.
Še dandanašnji vidiš razvalino,
ki Ajdovski se gradec imenuje,
v nji gledaš Črtomirovo lastnino.
Devetkrat večji množ'ca jih obsuje
in zveste straže krog in krog postavi,
odvzame up jim vse pomoč tuje;
visoke odre tamkaj si napravi,
zidovje podkopuje, vrata seká;
ne polasti se njih, ki so v trdnjavi.
Šest mesecev moči tla krvava reka,
Slovenec že mori Slovenca, brata —
kako strašna slepota je človeka!
Ko niso meč, sekira in lopata
jih mogle, lakota nepremagljiva
preti odpreti grada trdna vrata.
Dalj Črtomir jim reve ne zakriva,
besede te tovaršem reče zbranim:
„Ne meč, pregnala bo nas sreča kriva.
Le malo vam jedila, bratje! hranim,
branili smo se dolgo brez podpore,
kdo hoče se podati, mu ne branim;
kdo hoče vas dočakat' temne zore,
neproste dni živet', nočem enake,
ne branim mu, al jutra čakat' more.
S seboj povabim druge vas junake,
vas, kterih rama se vkloniti noče;
temna je noč in stresa grom oblake;
sovražnik se podal bo v svoje koče,
le majhen prostor je tje do goščave,
to noč nam jo doseči je mogoče.
Največ sveta otrokom sliši Slave,
tje bomo našli pot, kjer nje sinovi
si prosti vol'jo vero in postave.
Ak pa naklonijo nam smrt bogovi,
manj strašna noč je v črne zemlje krili,
ko so pod svetlim soncem sužni dnovi!“

Ne zapusti nobeden ga v ti sili,
molče orožje svoje vsak si vzame,
strahljivca v celem ni imel števili;
al komaj vrata so odprta, vname
se strašni boj, ne boj, mesarsko klanje:
Valjhun tam s celo jih močjo objame.
Tud' on se je zanesel na njih spanje,
prelesti misil je ozidje grada
in ponevedoma planiti nanje.
Ko svojo moč najbolj vihar razklada,
okrog vrat straža na pomoč zavpije,
in vstane šum, da mož za možem pada.
Ko se neurnik o povodnjui vlije,
iz hriba strmega v doline plane,
z derečimi valovami ovije,
kar se mu zoper stavi, se ne vgane
in ne počije pred, da jez omaga:
tak vrže se Valjhun na nekristjane.
Nejenja pred, dokler ni zadnja sraga
kri prelita, dokler njih kdo sope,
ki jim bila je vera čez vse draga.
Ko zor zasiže na mrlicev trope,
leže, k' ob ajde žetvi al pšenice
po njivah tam leže snopovja kope.
Leži kristjanov več od polovice,
med njimi, ki so padli za malike,
Valjhun zastonj tam išče mlado lice
njega, ki kriv moritve je velike. —

